

/Mark- och miljödomstolen/

Till Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
(dnr LI2026/01167)

Remissvar över rapporten Regler om livscykel- GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan (Boverkets rapport 2026:16)

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har beretts tillfälle att lämna synpunkter på innehållet i Boverkets rapport Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan enligt EU-direktivet om byggnaders energiprestanda.

Domstolen har, utifrån de intressen som domstolen har att bevaka, följande synpunkter på det remitterade förslaget.

Gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

I rapporten föreslås att krav på att beräkna och redovisa byggnaders avgivning av växthusgaser till atmosfären införs som ett tekniskt egenskapskrav i plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Förslaget innebär att det i ett följande skede av författningsändringarna införs specifika bestämmelser i 3 kap. 20 f § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, se s. 22 i rapporten. Författningsstillägget anger specifika gränsvärden för olika byggnadstyper. Domstolen har inte funnit någon närmare förklaring till varför dessa detaljerade gränsvärden införs i PBF i stället för att införas som en del av Boverkets byggregler (BFS 2011:6), där det redan finns preciseringar av olika former av värden i förhållande till tekniska egenskapskrav. En förklaring kan eventuellt vara att det även föreslås bestämmelser i 3 kap. 20 g § PBF som innebär att byggnadsnämnden ska besluta om ett högre gränsvärde för en enskild byggnad under vissa förutsättningar, dvs. undantagsbestämmelser som är kopplade till kraven på att beräkna och redovisa byggnaders klimatpåverkan.

Domstolen ifrågasätter om det är lämpligt att införa preciseringar av gränsvärden i PBF, eftersom detaljeringsgraden för liknande specifika egenskapskrav hittills inte förekommer i förordningen. Det bör övervägas om det är möjligt att i stället införa bestämmelserna i Boverkets byggregler, med en annan utformning av undantagsbestämmelserna.

Definition av bruttoarea

På s. 16 i rapporten föreslås att det i 1 kap. 3 a § PBF införs en definition av bruttoarea (BTA). På s. 38 anges att BTA behöver definieras i de nationella reglerna om livscykel-GWP, att det lämpligen görs i PBF eftersom Boverket föreslår att gränsvärden ska fastställas i PBF och att en definition av

bruttoarea i PBF vid behov kan kompletteras med föreskrifter eller mer detaljerade beskrivningar i vägledning från Boverket.

Domstolen har ovan anført att det bör övervägas om det är möjligt att införa bestämmelser om gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan i Boverkets byggregler, i stället för PBF. Om behov av att definiera begreppet bruttoarea finns bör det i linje med detta övervägas om det är möjligt att införa definitionen i Boverkets byggregler, där den kan placeras under rubriken 1:6 Terminologi. En kort definition av begreppet kan då innehålla en hänvisning till nuvarande standard SS21054:2020 Area och volym för byggnader – terminologi och mätning, för en detaljerad precisering av areabegreppet. Det förefaller olämpligt att skapa ett regelverk som innebär att det finns både en svensk standard för begreppet och en möjlighet att i författning införa kompletterande specifika bestämmelser om samma begrepp (se s. 38 i rapporten). Den samlade regleringen behöver därför analyseras vidare.

Konsekvenser

I rapporten saknas en bedömning och redovisning av förslagens konsekvenser för domstolarna. Förslaget innebär att Boverkets ansvar för tillsyn av klimatdeklarationer upphör och att byggnadsnämnden i fortsättningen ansvarar för prövning av byggnaders klimatpåverkan. Prövningen kommer att ske genom beslut om startbesked och slutbesked och kan innebära att sådana beslut nekas om de nya egenskapskraven inte uppfylls. Förslagen innebär också att byggnadsnämnden kommer att besluta om byggsanktionsavgift vid felaktig redovisning av en byggnads avgivning av växthusgaser. De nu angivna besluten kommer att kunna överprövas av mark- och miljödomstolarna. Den nya regleringen kommer därmed att innebära en viss ökning av överklagade beslut. De resursmässiga konsekvenserna för mark- och miljödomstolarna behöver fortsatt hanteras inom ramen för ordinarie budgetarbete.

I detta ärende har chefsrådmannen Åsa Marklund Andersson beslutat. Rådmannen Anders Lillienau har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också tekniska rådet Ylva Kvist Trelje deltagit.

Åsa Marklund Andersson

Anders Lillienau